

Margrethe Vestagers grundlovstale

Taler

Margrethe Vestager
Konkurrencekommissær i EU

Dato

5. juni 2019

Sted

Demokratifestivalen i Ollerup

Det er dejligt at være samlet i dag for at fejre grundloven. En dag, hvor vi normalt løfter blikket fra hverdagens politiske konfrontationer, debatter og punchlines i vores konstante nyhedsstrøm. En dag, hvor vi løfter blikket for at fejre og diskutere det grundlæggende, det ufravigelige, det som er vigtigere end nu'ets flertal. Men i dag er en anderledes Grundlovsdag. I dag er speciel. Vi kan både fejre Grundloven og den stemmeret, som er fastsat i Grundloven - og vi kan bruge vores stemmeret! Vi vælger dem, der skal repræsentere os de næste maksimalt 4 år – dem, der må låne magten af folket.

Grundloven er et liv levet igennem generationer. Den blev ikke tænkt i et laboratorium, men er et værk skabt af mennesker gennem generationer. Præget af vores land, af tiden og de værdier og normer som er vores. Og den kom ikke af sig selv - grundloven: Mænd og kvinder kæmpede for rettighederne, stemmeretten, kontrollen med magten. Selvfølgelig kom det ikke af sig selv, at folk/borgerne skal bestemme!

Det samme kan siges om en anden vigtig del af vores demokrati, nemlig det europæiske. Vores samarbejde på tværs af lande er ikke noget, der kommer fra en lærebog med kun én facitmulighed. Vores europæiske demokrati er levede liv og drabelige kampe. En mangfoldighed af kulturer, sprog, nationer. En broget, blodig, sammenvævet historie. Og et innovativt og dynamisk kontinent skabt af stærke institutioner og dedikerede mennesker. Skabt af mennesker gennem generationer.

Og netop det menneskeskabte stiller nogle grundlæggende krav til os alle:

- Det kræver plads til mennesker, som er forskellig fra dig selv.
- Det kræver respekt for andre, og at du selv bliver mødt med respekt.

- Det kræver evnen og viljen til at lytte til andre. Ikke for at være enige om alt, men for at kunne mødes og samarbejde på lige fod.

Og det, som er skabt af mennesker, kan også ødelægges af mennesker. Desværre kan fremskridt rulles tilbage.

Derfor er det også virkelig dejligt at se, at europæerne så tydeligt bakker op om vores europæiske demokrati. 66 pct. stemte i Danmark - en fremgang på 10 procentpoint. Og over 50 pct. af europæere som sådan!

Vælgerne har ved europaparlamentsvalget vist, at de ønsker en forandring. De partier, der plejer at få stemmerne, har slet ikke fået det på samme måde denne gang. Først og fremmest var det glædeligt at se så stor en fremgang i antallet af vælgere, der stemte til europaparlamentsvalget. Der er en grund til, at vælgertilslutningen voksede markant i Polen, Spanien, Rumænien og Ungarn. Også herhjemme valgte langt flere end sidste gang at benytte deres stemme. Og også her viste vi, at vi bakker op om vores europæiske demokrati. At vi ønsker forandring. For det nytter og betyder noget. Vores Europæiske demokrati er et sted, hvor vi skal debattere og indgå aftaler og gøre aftalerne til virkelighed - forandre vores hverdag og forandre vores verden.

En vælgeropbakning, hvor mere end halvdelen af Europas vælgere satte deres kryds. Et Europa-Parlament, hvor langt størstedelen af de, der blev valgt, vil det europæiske samarbejde. Ikke fordi alt er perfekt eller godt, men i erkendelse af, at det er ved at arbejde sammen, at vi finder løsninger på de udfordringer, der er så store, at vi ikke kan løse dem alene. Vi skal bruge vores muskler til i fællesskab at gavne den europæiske udvikling. At finde løsninger sammen. Nøjagtig som vi finder løsninger i de nationale og lokale dele af vores demokrati.

Derfor er det også glædeligt at konstatere, at det europæiske magtmonopol, der har eksisteret i så mange år, denne gang er brudt. Nye koalitioner kan arbejde sammen i et Europa, der bliver stadig mere demokratisk og stadig mere forenet med friheden til at bevæge sig, handle og investere. Det synes jeg, at vi skal drive videre for at skabe nye muligheder for mennesker – hver for sig og sammen. Men uden at give køb på det nationale ansvar og de konkrete forpligtelser i det nationale demokrati. Og det minder dagen i dag - både grundlovsdag og valg til Folketinget - os om.

Vores europæiske samarbejde er ikke set før i verdenshistorien – netop fordi visionen er at gøre vores forskelligheder til den fælles styrke. Skabt på erfaringen af, at krig og konflikter på den lange bane ikke vindes militært. Og endda med ikke bare én, men hele to verdenskrige i bagagen. Vi har i Europa vist, at fred kræver politiske løsninger mellem de involverede parter. Så meget, at vi i dag vel nærmest tager freden for givet. Det fællesskab, vi har, er skabt af et fællesskab, vi har levet og lever. En vilje til at ville noget sammen på grund af og på trods af vores historie. På trods af og på grund af vores forskelligheder. Både i Danmark og i Europa.

Da jeg var 15/16 år var jeg med i fredsmarcher i Danmark. Vi var bange for atomkrig og mente, at noget måtte gøres - selvom det virkede helt uoverskueligt og helt umuligt at få de store, at få stormagterne i tale. Og vi var faktisk mange. Og efterhånden blev der indgået nedrustningsaftaler, som har gjort vores verden mere sikker.

Nu er de unge - I unge - på gaden for klimaet. Tak.

Kampen mod klimaforandringer er vor tids fredsprojekt. Det er så gigantisk en opgave, at den på samme måde kan synes helt uoverskuelig og helt umulig. Men på samme måde som freden kræver os alle, så gør kampen mod klimaforandringer også. Hver enkelt af os kan gøre noget og sammen kan vi gøre forskellen.

Og den grønne omstilling er også en kulturel omstilling. Hvis man er fjerde generation i en familie af kulminearbejdere i Polen, er det ikke kun et job, man siger farvel til, hvis kulminen lukker. Det er et livsgrundlag, økonomisk sikkerhed for familien og en indlejret kultur igennem generationer. Så den grønne omstilling vil kræve ændringer i vores industri, men den vil også medføre kulturelle ændringer. Derfor er klima-udfordringen et af de væsentligste arbejdsområder i de kommende år. Det betyder ikke, at der er en modsætning mellem grøn omstilling og fortsat økonomisk vækst. For der kan skabes masser af job i omstillingen.

Vi kan både have vækst og skabe job, samtidig med at vi når vores klima- og miljømål. Vi kan ikke forhindre klimaforandringerne, hvis vi ikke også tænker på arbejdspladser. For vi skal alle sammen kunne være med - jeg vil også kunne

forsørge min familie og mig selv. Der er en større sammenhæng. Derfor er det også glædeligt at se, hvordan klimadebatten har været vævet sammen med den danske valgkamp. Ikke kun ved at sætte mål for, hvad vi skal opnå, men også at vise handling.

Og vi kan handle nu. Der findes så mange gode løsninger allerede. Vi skal ikke bare vente på forskning og innovation. Vi skal både og.

Nyt design af energimarkedet

Vi står over for mange udfordringer. Ud over klimaforandringer er der skatteunddragelse, sikkerhedspolitik, behovet for en fælles sikkerhedsstrategi - og cybersikkerhed og at vi i Europa også bliver bedre til at transportere energi mellem landene for at gøre os mindre afhængige af energi, der ikke er europæisk. Vi skal have styr på vores ydre grænser og vi skal styrke vores økonomi og innovation. Vi skal sikre, at vores internationale handel er ikke kun fri, men også fair.

Vi skal i det hele taget skærpe vores fokus på de store samfundsudfordringer, der ikke tager hensyn til landegrænser.

Men vi har også det, der skal til for at overkomme udfordringerne. Europa er i en enestående situation. Vores demokratier har tidligere stået over for udfordringer, der har været mindst lige så store. Vi har muligheden for at forme vores fremtid. Det er noget, vi selv er med til. Vi skaber den. Skaber nye muligheder, velfærd, nye arbejdspladser - hvis vi gør det sammen.

Det stiller vores samarbejde i en enestående situation - en situation, hvor det, der bliver skabt reelt er for alle.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Grundlovstale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/margrethe-vestagers-grundlovstale>